

 Guia del PaD FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Guia breu per a la creació de matrius de parentiu de pares i fills, amb dades del Panel de Desigualtats Socials a Catalunya

María José Hierro Hernández

ABRIL 2016

© Fundació Jaume Bofill, 2016
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat
<http://www.fbofill.cat>

Primera edició: abril de 2016
Autoria: María José Hierro Hernández
Coordinació de continguts: Laura Morató i Vázquez

Presentació

El Panel de Desigualtats (PaD) a Catalunya és un panel de llars amb informació sobre tots els membres de la llar. Aquesta particularitat fa possible que es puguin fer comparacions de diferents tipus entre els membres de la llar.

Entre les comparacions més rellevants que es poden fer amb les dades del PaD es troben les comparacions entre pares i mares, i les comparacions entre pares i fills d'una mateixa família. Aquesta última implica la comparació entre diferents generacions dins de la llar.

Molts estudis que realitzen anàlisis inter-generacionals fan comparacions entre individus que no estan relacionats. A l'àmbit de Catalunya, és freqüent trobar-se amb comparacions entre individus nascuts fora de Catalunya, individus nascuts a Catalunya amb pares nascuts fora de Catalunya i individus nascuts a Catalunya amb pares nascuts a Catalunya. En aquests tipus de comparacions s'assumeix que les diferències observades entre aquests grups d'individus, que no estan relacionats, estan en realitat reflectint canvis intra-familiars. Aquesta assumptió, tanmateix, només es pot comprovar si es disposa d'informació de tots els membres d'una mateixa família.

El PaD proporciona informació detallada no només sobre els individus entrevistats, sinó també sobre els seus pares: per exemple, informació sobre el nivell educatiu dels pares, sobre la darrera situació laboral dels pares o sobre la feina concreta dels pares quan la persona entrevistada tenia 15 anys. Aquesta informació que és proporcionada per la personada entrevistada permet realitzar anàlisis de mobilitat educativa o laboral, per exemple.

Tanmateix, si el que es vol és estudiar "l'assortative mating" o l'homogàmia (educativa, ocupacional o d'origen) dins de la parella, analitzar la mobilitat educativa o laboral entre les diferents generacions que conviuen a una llar o comparar altre tipus de variables subjectives de pares i fills o filles (per exemple, la percepció de l'estat de salut o la satisfacció amb la vida en general) es necessari crear una matriu que podem anomenar "matriu de parentiu".

Les següents pàgines proporcionen unes instruccions bàsiques per crear aquest tipus de matriu fent servir el paquet estadístic STATA. L'exemple que es proporciona permet crear una matriu amb informació per a mares i/o pares i els seus fills o filles. No obstant això, les instruccions que es faciliten poden adaptar-se fàcilment i fer-se servir per generar matrius amb només els dos membres de la parella.

Instruccions per crear una matriu de parentiu de pares i fills

Introducció

Per guiar el procés de creació d'aquesta matriu farem servir la matriu de la 11a Onada del PaD corresponent al treball de camp de l'any 2012. La mostra inclou 4.705 individus i 1.792 llars. Tanmateix, no totes les llars inclouen relacions entre pares i fills. A la mostra hi ha també llars unipersonals, llars on conviuen diverses persones, llars on viuen parelles sense fills, etc. Un cop eliminades aquestes llars de la mostra, la mostra final de l'anàlisi estarà formada per 3.027 individus i 829 llars¹.

Per decidir quines variables hem d'incloure en la matriu de parentiu es necessari que ens plantejgem una pregunta de recerca. Així, per exemple, podríem voler estudiar la satisfacció amb la vida dels individus i plantejar-nos com a hipòtesi principal que la situació respecte al treball remunerat, pròpia i dels pares, tindrà un paper rellevant a l'hora d'explicar el nivell de satisfacció amb la vida dels individus. A més a més, podem pensar que la satisfacció amb la vida dels pares tindrà un efecte independent sobre la satisfacció amb la vida dels fills/es².

Tenint en compte la nostra pregunta de recerca, la variable dependent en les nostres anàlisis serà, per tant, la satisfacció amb la vida en general. Les variables independents principals seran la situació respecte al treball remunerat, pròpia i dels pares, i la satisfacció amb la vida dels pares. A més, en la nostra anàlisi, podem considerar com controls altres variables sociodemogràfiques: sexe, edat, origen, llengua, nivell educatiu i ingressos de la llar.

Les variables escollides es mostren a la Taula 1.

Taula 1. Variable dependent i variables independents que s'han d'incloure a la matriu de parentiu

Tipo	Etiqueta	Descripció
Dependent	KR030001E	Satisfacció amb la vida (fills)
Independents	KR030001E	Satisfacció amb la vida (pares)
	KT002001EH1	Situació actual respecte al treball remunerat (fills)
	KT002001EH1	Situació actual respecte al treball remunerat (pares)
	L005001E	Sexe
	KL012001EG2	Edat
	L007001E	Lloc de naixement
	KP014001E	Llengua entrevista
	KE001001EG3R1	Nivell màxim d'estudis acabats (ISCED-97)
	KI140002EG11	Ingressos de la llar

Font: elaboració pròpia

¹ Com s'ha assenyalat a dalt, les instruccions que es faciliten aquí donen prioritat a la creació d'una matriu amb informació sobre la variable dependent i les variables independents per a mares, pares i fills/filles. Si es desitja comparar només els dos membres de la parella s'hauria de seleccionar totes les llars a les quals es donin relacions de parella.

² La relació entre la satisfacció amb la vida dels fills/es i la satisfacció amb la vida dels pares es pot entendre com una relació bidireccional o, fins i tot, podríem pensar que la relació de causalitat es dona en sentit invers: els pares se sentiran més satisfets amb la vida si els seus fills/es se senten també satisfets amb la vida o si els seus fills/es tenen una situació laboral estable. La bidireccionalitat genera un problema d'endogeneïtat en els nostres anàlisis. Encara que es reconeix aquesta limitació, cal emfatitzar que l'objectiu d'aquesta guia no és aprofundir en l'anàlisi de la variable dependent escollida (satisfacció amb la vida), sinó proporcionar les eines apropiades per crear matrius que continguin informació per a tots els membres d'una mateixa família i que permetin realitzar comparacions de variables rellevants dins d'una família.

Les variables clau per crear aquesta matriu són les següents:

Quadre 1. Variables clau per crear matriu de parentiu

P008001EG2 codi individu
 KL004001E parentiu amb la persona de referència
 KP017001L codi de la llar
 KL018001LR1 tipologia llar agrupada (IDESCAT-CENS INE 2001)

En les següents pàgines es descriuen les passes que s'han de donar per crear una matriu que contingui la informació recollida a la Taula 1. En primer lloc, s'identificaran les generacions dins de cada llar i es seleccionaran les famílies on es donen relacions de parentiu amb la persona de referència (pares i fills). En segon lloc, es generaran les matrius separades amb la informació rellevant de cada membre de la família (pare, mare i fills/lles). Finalment, es fusionaran les tres matrius per obtenir una matriu de parentiu que eventualment faria possible respondre a la pregunta de recerca plantejada a dalt.

Identificació de generacions dins de cada llar

El primer lloc s'obre l'arxiu de l'11a onada i es defineix el directori de treball, indicant la ubicació de l'arxiu a l'ordinador³. Després es crida l'arxiu de l'11a onada.

```
cd "directory name"
use "K_INDI_LLAR_WEB.dta"
```

A continuació es creen tres noves variables que es faran servir per generar la matriu.

```
gen parentiu = KL004001E
gen codillar = KP017001L
gen tipllar = KL018001LR1
```

S'eliminen de la mostra aquelles llars on no es donen relacions de parentiu entre pares i fills (per exemple, llars unipersonals, parelles sense fills, etc.). S'eliminen també aquells casos que no tenen relació de parentiu amb la persona de referència (per exemple, persones rellogades, amics, companys de pis, néts/nétes, avis/àvies, etc.).

```
drop if tipllar==1 | tipllar ==2 | tipllar ==3 | tipllar ==7
```

```
drop if parentiu==9 | parentiu==10 | parentiu==13 | parentiu==14 | parentiu==17 | parentiu==18 | parentiu==19 | parentiu==20 | parentiu==21 | parentiu==23 | parentiu==24 | parentiu==25 | parentiu ==35 | parentiu ==36 | parentiu ==37 | parentiu ==38 | parentiu ==40 | parentiu ==41 | parentiu ==42 | parentiu==43
```

Ara podem fer una tabulació de la variable original de tipologia de la llar i parentiu per comprovar que tot estigui correcte.

```
tab KL018001LR1
tab KL004001E
```

³ Es recomana descarregar els arxius d'interès de la pàgina web del PaD i desar-los en una carpeta del propi ordinador de l'usuari.

A partir d'aquí s'identifiquen les generacions dins de cada llar

Generació dels pares

```
recode parentiu 7 8 27 28=1 else=0, into(GenA) // inclou Pa-  
re/Mare/Padrastra/Madrastra
```

Generació de la persona de referència

```
recode parentiu 1 2 3 4 15 16 31=1 else=0, into(GenB) // inclou persona  
de referència (home o dona), parella (home o dona), germà o germa-  
na/germanastre
```

Generació dels fills

```
recode parentiu 5 6 29 30 33 34=1 else=0, into(GenC) // inclou fills i  
fillastres, fills adoptius
```

I es fa una tabulació de la variable parentiu i generació per comprovar que tot estigui correcte.

```
tab KL004001E GenA  
tab KL004001E GenB  
tab KL004001E GenC
```

Seleccionem les variables d'interès d'aquesta matriu: les variables recollides a la taula 1, les variables del quadre 1 i les noves variables generades.

```
keep P008001EG2 KP017001L KR030001E L005001E KL012001EG2 L007001E  
KP014001E KE001001EG3R1 KT002001EH1 KL004001E KI140002EG1I GenA GenB  
GenC parentiu codillar tipllar
```

S'ordena la base de dades pel codi de la llar i es desa la base de dades amb les noves variables.

```
sort codillar  
save "K_INDI_LLAR_seleccio.dta"
```

A continuació es col·lapsa la informació individual per poder disposar de la informació generada per a cada llar.

```
collapse (count) Casos=GenA (sum) GenA-GenE, by(codillar)
```

Després es genera una nova variable, que s'anomenarà "família". Aquesta nova variable prendrà el valor 1 per a la persona de referència i 0 per a la resta de casos.

```
recode GenB 1/max=1 else=0, into(familia)  
drop if familia==0  
tab familia
```

A partir d'aquí es donen valors a la variable "família" segons les generacions que inclogui.

Taula 2. Generacions presents a la llar

	Generacions	Relació directa amb persona de referència
1	Pares Persones de Referència	Sí
2	Persones de Referència Fills	Sí
3	Pares Persones de Referència Fills	Sí

1: Famílies amb persones de referència i pares

```
replace familia=1 if GenA==0 & GenB>0 & GenC>0
```

```
**2: Famílies amb persones de referència i fills **
replace familia=2 if GenA==0 & GenB==0 & GenC>0 & GenD>0 & GenE==0
```

```
**3: Famílies amb persones de referència, pares i fills **
replace familia=3 if GenA==0 & GenB>0 & GenC>0 & GenD>0 & GenE==0
```

S'assigna una etiqueta als valors de la variable.

```
label define familia 1 "Persones de referencia i fills" 2 "Pares i per-
sones de referencia" 3 "Pares, persones de referencia i fills"
label values familia familia
```

```
tab familia
```

S'ordena la base de dades pel codi de la llar i es desa la nova matriu.

```
sort codillar
save "K_INDI_LLAR_familia.dta"
```

Finalment, es fusiona amb la matriu de dades individual general, que conté les variables d'interès (satisfacció amb la vida, sexe, edat, origen, llengua, nivell educatiu i situació respecte al treball remunerat de l'individu, ingressos) fent servir la variable codillar.

```
use "K_INDI_LLAR_seleccio.dta", clear
duplicates list codillar
merge m:1 codillar using "K_INDI_LLAR_familia.dta"
save "K_INDI_LLAR_seleccio_familia.dta", replace
```

I s'eliminen les variables que no ens interessin

```
drop _merge Casos
```

A partir d'aquí es creen tres matrius separades per a pares, mares i fills/filles amb la informació rellevant. Abans de continuar, és important fer notar que a algunes llars hi ha més d'una generació amb relació de parentiu. Per exemple, la família de tipus 3 està formada per "pares, persones de referència i fills" e inclou, per tant, dues generacions.

Es pot decidir a quina relació de parentiu donem prioritat atenent al número de casos amb informació sobre la nostra variable dependent (satisfacció amb la vida) per les generacions dels pares i la generació dels fills.

```
tab KR030001E if (familia==3) & (GenA==1) & (KR030001E>=0 &
KR030001E<=10)
tab KR030001E if (familia==3) & (GenC==1) & (KR030001E>=0 &
KR030001E<=10)
```

Hi ha 46 casos amb informació sobre la nostra variable dependent per a la generació de pares i 16 casos amb informació sobre la nostra variable dependent per a la generació de fills. Per tant, es pot seleccionar la relació de pares i persones de referència

Matriu de pares

Per crear la matriu de pares es genera, en primer lloc, la variable "pare". Aquesta variable té un valor 1 si l'individu és pare i 0 en cas contrari. En concret, es selecciona de la família 1, la persona de referència (home) i la parella de la persona de referència (home) i de les famílies 2 i 3, el pare i el padrastre.

```
gen pare = 0
replace pare=1 if (familia==1) & (parentiu==1)
replace pare=1 if (familia==1) & (parentiu==3)

replace pare=1 if (familia==2) & (parentiu==7)
replace pare=1 if (familia==2) & (parentiu==27)

replace pare=1 if (familia==3) & (parentiu==7)
replace pare=1 if (familia==3) & (parentiu==27)

tab pare
```

A continuació, s'anomenen les variables d'interès amb un identificador per a pare "_p" i es seleccionen els casos i les variables d'interès (veure taula 1).

```
keep if pare==1
rename KR030001E satvida_p
rename KT002001EH1 sittreb_p
rename P008001EG2 idpare

keep idpare codillar parentiu satvida_p sittreb_p pare
```

Finalment es desa la matriu resultant.

```
save "K_INDI_LLAR_pare.dta", replace
```

Matriu de mares

Es repeteix el mateix procediment per crear la matriu de mares.

En primer lloc, es genera la variable "mare". Aquesta variable té un valor 1 si l'individu és mare i 0 en cas contrari. Per crear aquesta variable es selecciona de la família 1, la persona de referència (dona) i la parella de la persona de referència (dona) i de les famílies 2 i 3, la mare i la madrastra.

```
use "K_INDI_LLAR_seleccio_familia.dta", clear

gen mare = 0
replace mare=1 if (familia==1) & (parentiu==2)
replace mare=1 if (familia==1) & (parentiu==4)

replace mare=1 if (familia==2) & (parentiu==8)
replace mare=1 if (familia==2) & (parentiu==28)

replace mare=1 if (familia==3) & (parentiu==8)
replace mare=1 if (familia==3) & (parentiu==28)
```



```
tab mare
```

Igual que en el cas anterior, s'anomenen les variables d'interès amb un identificador per a la mare "_m" i es seleccionen els casos i les variables d'interès (veure taula 1).

```
keep if mare==1
rename KR030001E satvida_m
rename KT002001EH1 sittreb_m
rename P008001EG2 idmare
```

```
keep idmare codillar parentiu satvida_m sittreb_m mare
```

Finalment desem aquesta matriu.

```
save "K_INDI_LLAR_mare.dta", replace
```

Matriu de fills/filles

Seguim el mateix procediment per crear la matriu de fills/es. Es genera l'identificador de fills que pren un valor 1 si l'individu és fill/filla, fillastre o fillastra o fill/a adoptat/da i 0 en cas contrari.

```
use "K_INDI_LLAR_seleccio_familia.dta", clear

gen fills = 0
replace fills =1 if (familia==1) & (parentiu==5)
replace fills =1 if (familia==1) & (parentiu==6)
replace fills =1 if (familia==1) & (parentiu==29)
replace fills =1 if (familia==1) & (parentiu==30)
replace fills =1 if (familia==1) & (parentiu==33)
replace fills =1 if (familia==1) & (parentiu==34)

replace fills =1 if (familia==2) & (parentiu==5)
replace fills =1 if (familia==2) & (parentiu==6)
replace fills =1 if (familia==2) & (parentiu==29)
replace fills =1 if (familia==2) & (parentiu==30)
replace fills =1 if (familia==2) & (parentiu==33)
replace fills =1 if (familia==2) & (parentiu==34)

replace fills =1 if (familia==3) & (parentiu==5)
replace fills =1 if (familia==3) & (parentiu==6)
replace fills =1 if (familia==3) & (parentiu==29)
replace fills =1 if (familia==3) & (parentiu==30)
replace fills =1 if (familia==3) & (parentiu==33)
replace fills =1 if (familia==3) & (parentiu==34)

tab fills
```

Igual que en el cas anterior, mantenim els casos i les variables d'interès. En aquest cas, anomenarem les variables però no caldrà afegir l'identificador per als fills.

```
keep if fills==1
```

```

rename KR030001E satvida
rename L005001E sexe
rename KL012001EG2 edat
rename L007001E origen
rename KP014001E llengua
rename KE001001EG3R1 educacio
rename KT002001EH1 sittreb
rename KI140002E ingresllar
rename P008001EG2 idfill

```

```

keep idfill parentiu codillar satvida sexe edat origen llengua educacio
sittreb ingresllar fills

```

Finalment desem aquesta matriu

```

save "K_INDI_LLAR_fills.dta", replace

```

Fusió matrius pares, mares i fills

L'última passa per crear la matriu de parentiu requereix la fusió de les tres matrius fent servir la variable "codillar" (identificador de la llar) per a la fusió.

Primerament, ordenen les matrius per l'identificador de la llar "codillar" e identifiquem els duplicats de les matrius de pares i mares.

```

use "K_INDI_LLAR_fills.dta", clear
sort codillar
duplicates list codillar
save "K_INDI_LLAR_fills.dta", replace

use "K_INDI_LLAR_pare.dta", clear
sort codillar
duplicates list codillar
drop parentiu
save "K_INDI_LLAR_pare.dta", replace

use "K_INDI_LLAR_mare.dta", clear
sort codillar
duplicates list codillar
drop parentiu
save "K_INDI_LLAR_mare.dta", replace

```

A la matriu de fills hi ha molts duplicats de l'identificador de la llar (codillar) que es corresponen amb germans i germanes dins de la mateixa llar. A la matriu de pares no hi ha cap duplicat. A la matriu de mares hi ha dos duplicats a les llars AA0380 i AA0445. Aquest dos duplicats es poden explicar pel fet que, a aquestes llars, les parelles són homosexuals. Donat que l'existència de duplicats complica la fusió de les matrius es recomana moure a les parelles de la persona de referència (parentiu 4) d'aquestes dues llars a la matriu de pares. Això ens permetrà mantenir la informació de les dues mares a la matriu de parentiu⁴. Per allò es proposa tornar al pas corresponent a la

⁴ Aquí estem assumint que la influència dels pares sobre els seus fills no està

creació de la matriu de pares i afegir dues línies quan es creï la variable pares per incloure aquest casos.

```
replace pare=1 if codillar == "AA0380" & (parentiu==4)
replace pare=1 if codillar == "AA0445" & (parentiu==4)
```

Un cop feta aquesta rectificació, es desa la nova matriu de pares i es procedeix a eliminar aquests dos casos de la variable mares, tornant a la matriu de mares, afegint aquestes dues línies de codi i desant la nova matriu després d'haver fet aquesta rectificació.

```
drop if codillar == "AA0380" & (parentiu==4)
drop if codillar == "AA0445" & (parentiu==4)
```

Un cop fet això, es tornen a ordenar les matrius per l'identificador de la llar "codillar" i es fusiona la matriu de mares amb la matriu de pares.

```
use "K_INDI_LLAR_mare.dta"
merge 1:1 codillar using "K_INDI_LLAR_pare.dta"
sort codillar
drop _merge
save "K_INDI_LLAR_pares.dta", replace
```

Finalment fusionem la matriu de fills.

```
use "K_INDI_LLAR_fills.dta"
merge m:1 codillar using "K_INDI_LLAR_pares.dta"
sort codillar
drop _merge pare mare fill
save "K_INDI_LLAR_pares_fills.dta", replace
```

A tall de conclusió

La base de dades generada ja pot fer-se servir per portar a terme les anàlisis que permetran respondre a la pregunta de recerca plantejada inicialment. Encara que aquesta guia no inclou aquestes anàlisis, sí que es considera important fer tres consideracions finals abans de concloure. La primera és sobre la mida de la mostra, la segona sobre la comparació de la satisfacció amb la vida de pares i fills i la segona sobre l'existència de més d'un fill dins de la llar.

Mida de la mostra

Per poder saber quants casos tenim a la nostra mostra amb informació sobre la nostra variable dependent s'han de descartar els casos de no resposta.

```
replace satvida=. if satvida <0
replace satvida_p=. if satvida_p <0
replace satvida_m=. if satvida_m <0
```

A partir d'aquí podem calcular el número de casos .

---

relacionat amb el gènere dels pares. Quan es realitzin matrius de parentiu en les que només siguin presents les parelles es podran donar més casos com aquests, també a la matriu de pares.

```
sum satvida
sum satvida_p
sum satvida_m
```

Com es pot veure al quadre 2, el número de casos (observacions) per als quals es disposa d'informació sobre la variable dependent és molt reduït al grup dels fills (304). El número es significativament més alt al grup dels pares (865) i més encara al grup de les mares (1199). Això té conseqüències sobre la representativitat de la mostra resultant, la qual cosa vol dir que a l'hora de fer inferències s'ha d'adoptar una posició molt cauta.

Comparació entre pares i fills/es

A l'hora de comparar variables de pares i fills/es es poden fer dos o tres tipus de comparacions en funció que la variable que s'estigui comparant sigui una variable ordinal, nominal o d'interval. Si la variable és ordinal o nominal es pot, en primer lloc, analitzar de manera agregada la distribució de la variable al grup de pares, mares i fills/es. Ara bé, si el que es vol és tenir una mesura del grau de semblança de pares/mares i fills/es dins d'una mateixa família en relació a la variable d'interès és necessari calcular la correlació de Spearman (o χ^2 , si la variable és nominal) o es pot crear una taula de contingència de la variable d'interès en pares/mares i fills/es.

Si la variable és d'interval es pot fer una comparació agregada de mitjanes o es pot calcular la correlació de Pearson per comprovar quant se semblen o es diferencien els fills/es dels pares i mares d'una mateixa família.

Com que la nostra variable és d'interval podem començar calculant la mitjana de la satisfacció amb la vida de cada grup: pares, mares i fills/es. El quadre 2 mostra que la satisfacció amb la vida en el grup dels fills és, en mitjana, més alta que la satisfacció amb la vida dels pares i de les mares. A més, aquestes diferències són significatives ja que els intervals de confiança no se solapen.

Quadre 2. Comparació de mitjanes en la satisfacció amb la vida (fills, pares i mares).

```
. mean satvida
Mean estimation           Number of obs   =           304
-----+-----
           |           Mean   Std. Err.   [95% Conf. Interval]
-----+-----
   satvida |       6.931579   .1156465   6.704007   7.159151

. mean satvida_p
Mean estimation           Number of obs   =           865
-----+-----
           |           Mean   Std. Err.   [95% Conf. Interval]
-----+-----
   satvida_p |       6.261272   .0714369   6.121061   6.401482

. mean satvida_m
```

Mean estimation		Number of obs = 1,199		
	Mean	Std. Err.	[95% Conf. Interval]	
satvida_m	6.066305	.0591553	5.950246	6.182365

La correlació de les variables mostra que, dins de cada família, no hi ha una correlació alta entre la satisfacció amb la vida de pares i fills/es (0,06), d'una banda, i de mares i fills/es (0,06), de l'altra. La correlació entre la satisfacció amb la vida de pares i mares és aparentment més important i significativa (0.21)

Quadre 3. Correlacions en la satisfacció amb la vida (fills, pares i mares).

```
. pwcorr satvida satvida_m satvida_p, sig obs
```

	satvida	satvid~m	satvid~p
satvida	1.0000		
	304		
satvida_m	0.0604	1.0000	
	0.3249	268	1199
satvida_p	0.0635	0.2131	1.0000
	0.3578	0.0000	212
		765	865

No independència de les observacions

Si el que es vol és fer una anàlisi més en profunditat per donar resposta a la nostra pregunta de recerca i a les nostres hipòtesis és necessari realitzar una anàlisi de regressió multivariant. En aquest cas, s'ha de fer notar que les observacions de la mostra de fills no són independents entre sí, ja que dins de la mostra hi ha germans i germanes. Per corregir aquest circumstància cal ajustar els errors estàndard pel clúster de la llar.

En aquest sentit, cal assenyalar que la mostra de fills està formada per 304 individus de 242 llars diferents.

```
reg vardep varindeps, cluster(codillar)
```

També t'interessarà...

Guia introductòria a l'anàlisi longitudinal de dades de panel

+ informació

Resum executiu: Impacte de la formació d'adults en les trajectòries laborals

+ informació

Crisi, desigualtats i benestar vulnerable. Anàlisi longitudinal del PaD (2003-2009)

+ informació

Quines polítiques reclamen els nous comportaments residencials?

YouTube

Quin paper té l'educació en l'ascensor social a Catalunya?

YouTube

@FundacioBofill